

Lovforslagets paragraffer, ændringsforslaget og spørgsmålet om lovforslagets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Erhard Jakobsen: Motiveringen for, at vi fik dette lovforslag til udvalgsbehandling, var jo, at der fra visse medlemmers side var tvivl med hensyn til, hvordan lovforslagets virkninger ville være. Jeg håber, at denne tvivl nu er spredt. Man har spurgt to kommuner beliggende i hver sin del af landet og med ret forskellige forhold, og der er intet i de oplysninger, vi har fået fra disse to kommuner, der kan gøre folketinget betænkeligt ved at gennemføre dette lovforslag.

Jeg ved, at der både fra venstres og de konservatives ordføreres side vil blive ført betænkeligheder frem, og da det aner mig, hvorfra disse betænkeligheder kan stamme, vil jeg i mine bemærkninger vende mig imod kilden til dem. Betænkelighedernes kilde er nemlig, så vidt jeg kan forstå, det i den afgivne betænkning optrykte underbilag, der af Den danske Købstadforening er udarbejdet på Bymæssige Kommuners, De samvirkende Sognerådsforeninger i Danmarks og Den danske Købstadforenings vegne.

Jeg kan ikke lade være med at tænke på, hvad der ville være sket med denne sag, hvis den var blevet rejst af en kommune over for ministeriet. Jeg vil næsten tro, at når 3 så stærke organisationer stillede sig op og sagde, at de have betænkeligheder ved forslaget, ville ministeriet have været nødt til at lade sagen falde og afvise kommunens anmodning.

Der tales så tit om organisationsvælde her i landet. Den tale vender jeg mig altid imod, for jeg synes, det er glimrende, at man spørger organisationerne til råds. Men det må pålægge organisationerne betydelige pligter, når de på den måde bliver spurgt; og når man som i dette tilfælde giver betænkeligheder til kende, har man pligt til at

underbygge sine betænkeligheder betydelig stærkere, end det her er sket.

Mine bemærkninger her vender sig ikke blot imod de betænkeligheder, der er udtrykt i denne forbindelse, men også imod det, oppositionen har ført frem.

For det første siger man i den udtalelse fra Den danske Købstadforening, som vi har fået til udvalgsbehandlingen, at såfremt man går med på dette, må kommunerne mere eller mindre frivilligt medvirke til en favorisering af en lille del af kommunernes befolkning. Hvad ligger der egentlig i dette „mere eller mindre frivilligt“? Ligger der deri en insinuation om, at hvis blot én kommune behandler sine ældre medborgere på denne måde, tvinges andre kommuner til at gøre det samme? Og vil man med sin bemærkning bede staten om at beskytte kommunerne — ved at fratage dem det kommunale selvstyre — beskytte dem imod på den måde at blive tvunget til at gøre noget, som de egentlig ikke synes er rigtigt? Det er dog vist meget, meget farligt, hvis kommunernes officielle repræsentative organ, der formentlig må være den øverste talsmand for kommunalt selvstyre, vil bede staten hindre, at kommunerne skal føle sig nødt til at gøre noget, fordi én kommune gør det. Hvilken tankegang kan der råde i de kommuner, der, blot fordi én kommune har gjort noget, lader sig tvinge til selv at gøre det? Sådanne kommuner har ikke krav på kommunalt selvstyre, ganske simpelt, hvis de ikke selvstændigt kan tænke og selvstændigt tage deres beslutninger og gøre det, de synes er rigtigt, i stedet for at lade sig lokke af, hvad andre gør.

For øvrigt tror jeg, at vi, der kender lidt til vore ældre medborgeres forhold rundt omkring i forskellige kommuner, vistnok må sige, at kommunerne stort set er lidt for lidt fristet til netop at gøre noget i den retning, fordi de ældre som vælgere ikke tæller så forfærdelig meget, i alt fald ikke i en hel række af de større kommuner.

Dernæst siger man, at det er en favorisering af en lille del af kommunernes befolk-